

Tunnetko kalastusoikeutesi ja oletko vesialueen omistaja?

Mikko Malin,
Järjestöasiantuntija,
Kalatalouden Keskusliitto

Tässä esityksessä...

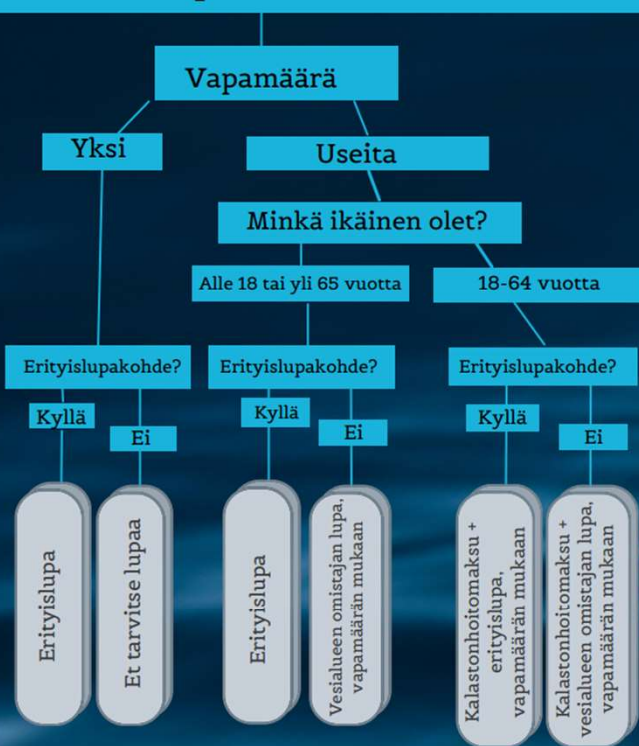
- Aluksi hieman kalastuslupajärjestelmästä.
- Sitten hieman vesialueen omistajuudesta.
- Miten tietää onko omistaja?
- Omistajan oikeudet ja velvollisuudet.
- Kalastuksen mahdollistaminen myös muille kuin vesialueen omistajille kannattaa...

LUPAVIIDAKKO

Mikä kalastusmuoto?

Onkiminen, pilkkiminen tai silakan litkaus

Erityslupakohde = vaelluskalavesistön joki- tai virtavesi, istutuslampi, muu erityislupa-alue, jonne tarvitaan kalastonhoitomaksun lisäksi erityislupa.

Body of Water

Kalastuslain mukaan **onkimisella** tarkoitetaan ilman viehettä ja heittokalastukseen soveltuvaa kelaä harjoitettavaa kalastusta, jossa käytetään yhtä vapaa ja yhtä koukkuä.

Kalastuslain mukaan **pilkkimisellä** tarkoitetaan kalastusta yhdellä lyhyehköllä (alle 1 m) vavalla ja siimaan kiinnitetyllä pystysuunnassa liikuteltavalla pilkillä.

Silakan litkaus on mahdollista vain pyydetäessä **silakkaa**. Mikäli kalastaa muita kalalajeja, ei monta koukkuä tai montaa viehettä sisältävä litka ole maksuton, vaan litkan käyttäjällä pitää olla kalastonhoitomaksu ja vesialueen omistajan lupa kaikille koukuille/vieheille.

Jokaisella kalastonhoitomaksun suorittaneella ja jokaisella alle 18-vuotiaalla ja 65 vuotta täyttäneellä on oikeus harjoittaa **viehekalastusta**. Kalastuslaissa viehekalastuksella tarkoitetaan **kalastusta yhdellä (1) vavalla, vieheellä ja painovieheellä*** (vetouistelu) sekä kelaongintaa**.

Täten vetouistelu, perho- ja heittokalastus sekä kelaonginta ovat viehekalastusta, mutta niitä saa tehdä kalastonhoitomaksulla yhdellä vavalla ja vieheellä.

*) **Painouistin** vie varsinaisen vieheen normaalia syvemmälle samassa siimassa kuin varsinainen viehe toimien samalla itse myös vieheenä. Käyttö sallittu kalastuslain puitteissa vain vetouistelussa.

) **Kelaonginta = onkiminen kelallisella vavalla (ml. luonnollinen syötti)

LUPAVIIIDAKKO

Mikä kalastusmuoto?

Erityislupakohde =

vaelluskalavesistön joki-
tai virtavesi, istutuslampi,
muu erityislupa-alue,
jonne tarvitaan
kalastonhoitomaksun
lisäksi erityislupa.

Vetouistelu

Minkä ikäinen olet?

Alle 18 tai yli 65 vuotta

18-64 vuotta

Vapa-
määrä

Yksi

Monta

Erityislupakohde?

Kyllä

Ei

Erityislupa

Et tarvitse lupaa

Erityislupakohde?

Kyllä

Ei

Erityislupa
(vapamäärän mukaan)

Vesialueen omistajan lupa,
vapamäärän mukaan

Erityislupakohde?

Kyllä

Ei

Kalastonhoitomaksu +
erityislupa

Kalastonhoitomaksu

Yksi

Erityislupakohde?

Kyllä

Ei

Kalastonhoitomaksu +
erityislupa (vapamäärän
mukaan)

Kalastonhoitomaksu +
vesialueen omistajan lupa,
vapamäärän mukaan

Heittokalastus

Perhokalastus

Minkä ikäinen olet?

Alle 18 tai yli 65 vuotta

18-64 vuotta

Erityislupakohde?

Kyllä

Ei

Erityislupa

Et tarvitse lupaa

Erityislupakohde?

Kyllä

Ei

Kalastonhoitomaksu
+ erityislupa

Kalastonhoito-
maksu

Pyydyskalastus

Minkä ikäinen olet?

Alle 18 tai yli 65 vuotta

18-64 vuotta

Erityislupakohde?

Kyllä

Ei

Erityislupa
(pyydyskohtainen)

Vesialueen omistajan
lupa (pyydyskohtainen)

Erityislupakohde?

Kyllä

Ei

Kalastonhoito-
maksu +
erityislupa
(pyydyskohtainen)

Kalastonhoitomaksu +
vesialueen omistajan lupa
(pyydyskohtainen)

Kalastuslain mukaan
seisovalla pyydyksellä
tarkoitetaan paikalleen
pyyntiin laskettua
kalanpyydystä, kuten
**verkkoa, pitkäsiimaa
ja muuta
koukkupyydystä,
ryssä, katiskaa ja
muuta sulkupyydyttä.**

Blue Body of Water

Vesialueen omistaja, keitä he ovat ja kuinka paljon heitä on?

- Vesialueen omistajia on Suomessa noin 1,5 miljoonaa!
- Suurin osa vesistämme on yhteisesti omistettuja vesialueita, joiden käyttö ja hallinta tapahtuu osakaskuntien kautta. Osakaskuntia on Suomessa yli 20 000 kpl.
- Yksityinen vesialue kuuluu yhdelle kiinteistölle, mutta kiinteistö itsessään voi usein olla yhteisomistuksessa (esim. perikunta tai puoliset). Yksityiset omistajat voivat olla yksityishenkilöitä, mutta myös esim. valtio (suurin yksityisveden omistaja, vedet hallinnoi Metsähallitus), kunnat, kaupungit, yhtiöt ja seurakunnat.
- Yleiset vesialueet ovat valtion omistuksessa ja niitä hallinnoi Metsähallitus. Yleisvedet kattavat Suomen aluevesiä merellä ja suurten järvien selkävedet.

Miten tietää onko vesialueen omistaja?

- Veden omistajuus tulee kiinteistön omistajuuden kautta.
- Omistamallasi kiinteistöllä voi olla omaa yksityistä vesialuetta tai omistamallasi kiinteistöllä voi olla osuus yhteisomisteiseen osakaskuntaan.
- Omistajuus selviää kiinteistösi kiinteistörekisteriotteesta, jonka voi selvittää Maanmittauslaitokselta.
- Kiinteistörekisteriotteesta selviään mihin osakaskuntaan/-tiin sinulla/teillä on omistusosuus ja kuinka suuri se on.

Perustiedot

Kiinteistönumeros:	285-423-2-105	Rekisteröintipvm:	15.9.2021
Nimi:	Ahtila	Palojen lukumäärä:	0
Rekisteriyksikkö:	Tila		
Kunta:	Kotka (285)		
Arvioitu:	MMLm/296544/2021		

Muodostumistiedot

Kiinteistötoimitus tai viranomaispäätös:	Yhteisalueosuuden tilaksi muodostaminen	Rekisteröintipvm:	15.9.2021
Rekisteriyksiköt ja määrät, joista tämä rekisteriyksikkö on muodostunut:			
Määrä:	Rekisteriyksiköt:		
285-423-2-101-M601	285-423-2-101 Aurinkorinne		
Muodostumistietojen pinta-ala yhteensä (ha):			

Erottamattomat määrät ja erillisinä luovutetut yhteisalueosuudet

Kaavat ja rakennuskiekkot

Rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset

Osuudet yhteisiin alueisiin ja erityisiin etuukäyttöön

1) Yhteinen vesialue 75-876-11-0 Marinkytän vesialueiden osakaskunta	Rekisteröintipvm: 1.1.2003 Osuuden suuruus: 0,001598 / 1,000000
2) Yhteinen vesialue 285-419-876-1 Pohjun osakaskunta	Rekisteröintipvm: 15.2.1988 Osuuden suuruus: 0,008284 / 1,000000
3) Yhteinen vesialue 285-421-876-3 Tilojen 4:17 - 4:19 vesialue	Rekisteröintipvm: 4.2.1988 Osuuden suuruus: 0,666430 / 1,000000
4) Yhteinen vesialue 285-876-1-0 Landbon yhteiset merivesialueet	Rekisteröintipvm: 16.9.1986 Osuuden suuruus: 0,002100 / 1,000000
5) Yhteinen vesialue 285-876-3-0 Marinkytän, Saksalan ja Tavastilan yhteinen vesialue	Rekisteröintipvm: 26.11.1987 Osuuden suuruus: 0,000252 / 1,000000

Kiinteistötoimitukset ja viranomaispäätökset

1) Yhteisalueosuuden siirto	Rekisteröintipvm: 19.1.2022
Arvioitu: MMLm/24184/44/2021	
Muut korjaukset: 285-419-1-177 Petäjäkoski, 285-421-4-20 Lahjala, 285-421-4-25 Petäjäkoski	

Muuta tietoa

1) Kiinteistöllä ei ole yksityisiä tiluksia	Rekisteröintipvm: 15.9.2021
---	-----------------------------

Perustiedot

Kiinteistönumeros:	285-401-876-11	Rekisteröintipvm:	4.9.1987
Nimi:	Tilojen 8:30, 8:32 ja 8:36 Jokivesalue	Kokonaispinta-ala:	0,2970 ha
Rekisteriyksikkö:	Yhteinen vesialue	Vesipinta-ala:	0,2970 ha
Kunta:	Kotka (285)	Palojen lukumäärä:	1
Arvioitu:	K:145V		

Muodostumistiedot

Kiinteistötoimitus tai viranomaispäätös:	Rekisteröintipvm: 4.9.1987
Rekisteriyksiköt ja määrät, joista tämä rekisteriyksikkö on muodostunut:	
	Vesipinta-ala (ha)
Muodostumistietojen pinta-ala yhteensä (ha):	0,7000

Erottamattomat määrät ja erillisinä luovutetut yhteisalueosuudet

Kaavat ja rakennuskiekkot

1) Yleiskaava(285-Y19)	
Hyväksymis-/vahvistamispvm: 8.4.2013	Voimaantulopvm: 8.8.2013

Rasitteet, käyttöoikeudet ja käyttörajoitukset

Osakaskunta

Järjestäytymätön osakaskunta
Tieto perustuu osakaskunnan ilmoitukseen.

Osakasuuttele

Osuudet yhteensä: 1,000000	
Osakask:	Osuuden suuruus:
285-401-8-64 Mäkelä	0,379926
285-401-8-30 Väätä	0,174174
285-401-8-32 Ranta-Gunnar	0,321321
285-401-8-48 Ranta-Rommi	0,081473
285-401-8-52 Gunnar	0,019996
285-401-8-59 Vaaheramäki	0,011555
285-404-5-98 Väätä	0,011555

Kiinteistötoimitukset ja viranomaispäätökset

1) Yhteisökohtainen	Rekisteröintipvm: 2.10.1975
Arvioitu: 1:242V	
Muodostetut rekisteriyksiköt: 285-401-8-43 KORKEAKOSKEN JOKIVEI 4	
Vesipinta-ala muutos: -0,4800 ha	
2) Pinta-ala korjaus	Rekisteröintipvm: 23.2.2001
Arvioitu: 285:2001:18	
Vesipinta-ala muutos: +0,0770 ha	

Omistajan oikeudet ja velvollisuudet

- Kalatalouden näkökulmasta tärkein oikeus on luonnollisesti kalastusoikeus.
- Toinen tärkeä asia on monelle metsästysoikeus.
- Vesialueen omistaja päättää myös muusta vesialueella tapahtuvasta toiminnasta, kuten maa-ainesten otosta, kaapelien ja putkien laskemisesta pohjalle.
- Edellä mainitut asiat ovat myös kääntäen velvollisuuksia. Omistajan velvollisuuksiin kuuluvat mm.;
 - Kalastuksen ja metsästyksen järjestäminen,
 - Kalastuksen (ja metsästyksen)valvonnan järjestäminen.
 - Vesialueen kunnosta huolehtiminen vaikkapa kunnostamalla, hoitokalastamalla, kaislanleikkuulla ja erilaisiin ympäristölupa-asioihin reagoimalla.
- Ehkä tärkein oikeus on kuitenkin saada osallistua ja osallistua osakaskunnan päätöksentekoon ja sitä kautta vaikuttaa yhteisen omaisuuden hoidosta sekä käytöstä.

Kalastuksen järjestäminen myös muille kuin vesialueen omistajille kannattaa

- Myymällä kalastuslupia muille kuin osakkaille osakaskunta saa tuloa toimintojen pyörittämiseen. Useimmiten juuri ulkopuolisille myytävillä kalastusluvilla rahoitetaan osakaskunnan hallinto sekä kalavedenhoitotoimenpiteet (kunnostukset, istutukset jne.).
- Vesialueet kannattaa myös luovuttaa erilaisiin yhtenäislupa-alueisiin mukaan. Varsinkin vetouistelu tarvitsee useimmiten yhtenäislupia ja uistelijat ovat myös valmiita maksamaan laajoista lupa-alueista.
- Kaupallisen kalastuksen järjestäminen. Meillä on kotimaisen kalan edistämishjelma, jonka mukaan meidän tulisi tuplata kotimaisen kalan tuotanto (luonnonkalan kalastus sekä kalankasvatus) vuoteen 2035 mennessä. Muistakaa, että olette osaa isompaa kokonaisuutta. Ukrainan sota ajankohtaisti taas huoltovarmuuskyselyn ja kalan kohdalla vesienomistaja on itse asiassa tosi tärkeässä roolissa, kun luvittavat myös kaupallista kalastusta.

Lopuksi!

- Suomen vesistöjen kalakannat ovat yleisesti hyvässä kunnossa, ja niitä voi hyvällä omalla tunnolla hyödyntää. Onkin erittäin suositeltavaa kalastaa itse tai vaikkapa ostaa kaupallisen kalastajan kalastamaa kotimaista kalaa.

Kiitoksia kuuntelusta! 😊

